

Katedra ruského a francouzského jazyka

Pedagogická fakulta

Západočeské univerzity v Plzni

Jungmannova 1

306 19 Plzeň

tel. 377 63 6171

PROTOKOL O HODNOCENÍ PRÁCE

Práce : bakalářská

Posudek : vedoucího

Práci hodnotil(a): Mgr. Jiřina Svobodová, CSc.

Práci předložil(a): **Ivana Sikorová**
Ruský jazyk se zaměřením na vzdělávání

Název práce: **Aktuální slovní zásoba v oblasti obchodů a služeb**

1. CÍL PRÁCE (uveďte, do jaké míry byl naplněn):

Cíl práce vyplývá z úvodu k bakalářské práci. Autorka považuje za nutné prozkoumat aktuální slovní zásobu v oblasti obchodů a služeb v souvislosti s probíhajícími změnami ve společnosti a s nutností pojmenovat nová dříve neexistující fakta. Snaží se o zkoumání a rozbor z hlediska sémantického a slovtvorného, bere v úvahu vliv reklamy aj. faktory. Konstatujeme, že cíl bakalářské práce byl zcela naplněn.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Posuzovaná práce je rozdělena do dvou stěžejních kapitol. První část je teoretická a je věnována vysvětlení základních pojmů nezbytných pro pochopení sémantických významů slova a způsobu tvoření nově vznikajících slov v současné ruštině. Autorka neopomíjí ani grafickou adaptaci anglicismů a transformaci frazeologických spojení. Opírá se o publikace významných ruských lingvistů (Vinogradov, Zemskaja, Novikov, Bělošapkova), pracuje s různými typy slovníků. V teoretické části považujeme za přínosné doložení vysvětlovaných pojmů vhodnými příklady často se vztahujícími ke zkoumanému tématu.

V části věnované posouzení slovní zásoby z hlediska historického autorka uvádí příklady „*Платф банк*“ a „*Инжениринг*“ (13). Zajímavý by nás zdroj příkladů této stylistické roviny (není uváděn). Autorka vedena snahou o celkové a co nejširší objasnění zkoumané problematiky uvádí příklady polysémie, česko-ruské homonymie (*банк, долг, лавка* aj.), synonymie včetně tzv. individuálních synonym (15-18). Postrádáme zde kritéria výběru uváděných slov, ale především zdroj, odkud je autorka čerpala. Totéž platí o pasážích týkajících se přejatých slov. Řada příkladů je buď uváděna nebo vysvětlována, aniž by činěn odkaz na slovník či jiný zdroj. Grafická adaptace aktuálních názvů je skutečně zajímavý jev v ruštině. Některé výrazy mohou zastánce klasických názvů šokovat, jiné mají mnoho společného se slovní hříčkou a mohou být vtipné a zajímavé, tudíž více přijatelné i pro konzervativního jedince (*Ильмен кафе*, s.23)..

Druhá část první kapitoly se zabývá základními způsoby tvoření slov v současné ruštině. Oprávněně je zdůrazněn význam morfoloogického způsobu tvoření slov, zvláště pak aktivní podtypy morfoloogického způsobu - afixace a kompozice, které autorka dokládá příklady korespondujícími s tématem bakalářské práce.

Druhá kapitola má praktický charakter, vychází z pouček a vysvětlených termínů 1. kapitoly, částečně se opírá o vlastní zdroje příkladů získané během stáže ve Volgogradě. V této části nalézáme pasáže věnované kritériím správného výběru názvu obchodu. Nové myšlenky se objevují v části věnované vzniku a výběru nových názvů obchodů a služeb, pro kterou se v poslední době v ruštině používá spojení *смонстрация названия*. Autorka vysvětluje tento pojem a pravděpodobně používá slova autorů statí (Rešetnikova a Žarova, viz <http://mya.pro/article/id/7114>), ale na tento zdroj neodkazuje. V podkapitole 2.3 (s.48) autorka posuzuje zkoumanou slovní zásobu z hlediska různých kritérií a uvádí konkrétní příklady. V úvahu bere genderové hledisko, uvádí názvy internetových obchodů. Slovní zásobu posuzuje z hlediska motivovanosti či nemotivovanosti jejího vzniku (s.43). K četným příkladům se snaží činit stručná shrnutí.

Do části věnované výběrovému posouzení aktuální slovní zásoby autorka zařadila především vysvětlení slovesa *платить* a *купить* s předponami s uvedením ekvivalentů v češtině (s.64-65). Jedná-li se o slovníkovou excerpce, postrádáme opět odkaz na konkrétní zdroj nebo alespoň odkaz na materiály jazykových cvičení (PRAR). Oprávněně autorka zařadila pojednání o reklamě a jejím vlivu na vznik nových názvů. Příklady dokládá vhodnými malými ilustračními obrázky (s.68-75), které jak, předpokládáme, jsou její vlastní autorské. Dále přibližně na dvou stranách nalézáme slovníček základních použitých termínů.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Posuzovaná práce je psána v ruštině, jazykový projev je na velmi dobré úrovni, z hlediska grafického se práce vyznačuje logickým členěním a pečlivým zpracováním. Odkazy autorka uvádí, místy však je postrádáme (viz zmínka výše). Příloha obsahuje bohatý názorný materiál, se kterým by bylo možné dále úspěšně pracovat. Klidně hodnotíme schopnost na fotografickém materiálu zachytit vliv současné reklamy a v samotném textu bakalářské práce vhodným způsobem nastínit současně Rusko ve zkoumané oblasti tak, jak se s ním běžně nesečkáme.

Ojedinele se vyskytují neobratnosti ve vyjadřování, prohřešky stylistického, gramatického či pravopisného charakteru. Např. formulace *До этого времени мы рассматривали* (28) - lépe: *Выше мы занимались рассмотрением (мы рассмотрели)...*; *Во второй главе будет характеристика словообразования* (28); *Мы постепенно добрались к второй главе, которая будет анализировать...* (34); *зеленый* místo správného *зелёный* (11); *деньги не пахнут* (28); *деньги ... тяжело на душу ложатся* (28); *распространено* místo *распространено* (32); *названий* místo *названий* (35); *названия обозначают животные* - správně: *обозначают животных* (44). Tyto nedostatky však nijak výrazně neovlivňují hodnotu bakalářské práce.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Posuzovaná bakalářská práce byla zpracována tvůrčím způsobem se snahou obsáhnout rozsáhlou a méně známou problematiku v nominaci názvů obchodů a služeb. Autorka prokazuje orientaci v odborné literatuře a schopnost aplikovat četné příklady, z nichž mnohé shromáždila během studijní stáže v Rusku. V porovnání s hodnocenou bakalářskou prací autorky v r.2011, která bohužel nesplňovala požadavky a nebyla doporučena k obhajobě, předložená bakalářská práce představuje dostatečně hluboké zpracování, zahrnuje řadu nových poznatků a svědčí o zaujetí autorky pracovat s autentickým materiálem, klasifikovat ho a hodnotit. Bakalářská práce, zahrnující 82 tištěných stran se rozsahem i hloubkou zpracování vyrovná diplomové práci.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

1. Vysvětlete stručně kritéria ovlivňující vznik nového názvu obchodu (služeb) v současné ruštině; vaše vlastní stanovisko k současným nominativním tendencím ve zkoumané oblasti
2. Kritéria sestavení slovníčku, možnosti příp. využití přílohy

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA : v ý b o r n ě

Datum: 22.05.2012

Podpis: Mgr. Jiřina Svobodová, CSc.